

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/72118 GK 14

Sayı : 72079556-610- 828
Konu : Soru Önergesi (7/72118)

21/10/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.09.2022 tarihli ve 1086697 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ömer ÖCALAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/72118 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Şanlıurfa Milletvekili Sayın **Ömer ÖCALAN**'a Ait 7/72118 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Çocuğun mağduriyeti ile ilgili Bakanlığımıza intikal eden herhangi bir bilgi veya ihbar anında değerlendirilmektedir. Yapılan sosyal inceleme sonucu 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında korunmaya ihtiyacı olan çocuk olduğu değerlendirilen çocuklar haklarında ilgili mahkemeden alınan koruyucu ve destekleyici tedbirler (bakım, barınma, sağlık, eğitim, danışmanlık) çerçevesinde desteklenmektedir.

Bakanlığımızca 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun 20/2 maddesinde yer verilen; "*Bakanlık, gerekli görmesi halinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idari, cezai, hukuki her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilir.*" hükmüne istinaden açılmış davalara müdahil olunmakta ve söz konusu davalara ilişkin hukukî süreçler takip edilmektedir.

Bakanlığımızca çocukların ihmal ve istismardan korunmasına yönelik hizmetler; koruyucu ve önleyici hizmetler, ikincil örselenmeyi önlemek ile müdahale ve rehabilitasyon sürecini kapsamaktadır. Bu kapsamda yapılan çalışmalar aşağıda belirtilmiştir.

Okullarda, risk altında bulunan çocuklarımız için koruyucu ve önleyici hizmet sunan "Mobil Çocuk Sosyal Hizmet Uygulaması" hayata geçirilmiştir. Uygulama ile okullarda; okul devamsızlığı olan, suça sürüklenme riski olan, ihmal ve istismar riski olan veya sosyal hizmet müdahalesine ihtiyaç duyan çocuklar tespit edilerek çocuk ve aile görüşmeleri gerçekleştirilmektedir. Görüşmeler sonrası çocuğun ve ailenin ihtiyaçları belirlenmekte, ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik koruyucu, önleyici ve destekleyici tedbirler alınmakta ve gerekli mesleki çalışmalar gerçekleştirilerek çocuğun, aile ve okul ortamında takibi yapılmaktadır. Ayrıca ailenin ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik ilgili kurum ve kuruluşlar da harekete geçirilmektedir.

Korunma altında bulunan çocukların aileleri yanında bulunan kardeşleri ile sosyal hizmet müdahalesinde bulunulan çocukların tekrar riskle karşı karşıya kalmamaları ve korunmaya ihtiyacı olan çocuk durumuna gelmemeleri amacıyla çocuklar ve ailelerine yönelik izleme sistemi olan "Çocuklar Güvende Programı" uygulamaya konulmuştur.

Çocukların dijital ortamlar üzerinden karşılaşılabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve önleyici çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde "Sosyal Medya Çalışma Grubu" oluşturulmuştur. Sosyal Medya Çalışma Grubu; çocukların gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek ve çocukların ihmal, istismara maruz kaldığı internet ortamında yer alan içeriklere paydaş kurumlar olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile işbirliği içerisinde müdahale etmektedir.

0-6 yaş grubu çocukların gelişimini olumsuz yönde etkileyecek içerikteki kitaplardan korunması ve ailelere uygun içerikli kitap seçimi konusunda rehberlik edilmesi amacıyla, çocuklara yönelik basılı eserler içerik yönünden incelenmekte ve uygun içerikli kitap listesi oluşturulmaktadır. Proje kapsamında 1.040 kitap incelenmiş ve 427 kitaptan oluşan uygun içerikli kitap listesi, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün resmi internet sayfasında yayınlanmıştır.

Çocukların dijital risklerden korunması kapsamında; özel kreş ve gündüz bakımevi çalışanları ile bu kuruluşlardan hizmet alan ailelere eğitimler gerçekleştirilmektedir.

Çocukların kendi özel alanının farkında olma ve mahremiyetini koruyabilme becerisinin geliştirilmesi ve çocuğun gelişim dönemlerinin fiziksel, duygusal, psikolojik, bilişsel ve sosyal özellikleri göz önünde bulundurularak özel kuruluş (Kreş, Gündüz Bakımevi ve Çocuk Kulübü) personeline ve özel kuruluşlardan hizmet alan çocukların ailelerine mahremiyet eğitimi verilmektedir.

Çocuğa yönelik ihmal, istismar, şiddet vb. vakalarının önlenmesi, koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin bir şekilde planlanması ve uygulanabilmesi, ilk andan itibaren çocuğun yüksek yararı doğrultusunda vaka yönetiminin doğru planlanması, sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi ve mağdur çocuk ve ailesinin ikincil örselenmelerinin önlenmesi amacıyla nitelikli eğitimler almış, deneyimli ve farklı meslek disiplininden gelmiş personelden oluşan Uzman Müdahale Ekipleri 81 ilimizde oluşturulmuştur.

İstismara uğrayan ya da uğradığı düşünülen çocukların ikincil örselenmeleri önlemek amacıyla adli görüşmeleri ile adli ve psikiyatrik muayenelerinin yapıldığı, sosyal gereksinimlerinin karşılandığı Sağlık Bakanlığına bağlı Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) kurulmuştur. ÇİM'lerde Bakanlığımızda görevli sosyal çalışma görevlisi görevlendirilmiştir.

Mağduriyeti sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psiko sosyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Destek Merkezleri oluşturularak ihtisaslaştırılmıştır.

Bu ihtisas kuruluşlar; çocukların temel gereksinimlerini karşılamak, fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Program ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.

Bakanlığımıza bağlı olarak hizmet veren çocuk bakım kuruluşları, bakım altında bulunan çocuk sayıları, çocuğa yönelik diğer hizmetler ve yararlanan çocuk sayılarını içeren kurumsal istatistiklerimiz ile Türkiye'de ve dünyada çocuklara dair istatistikler <https://www.aile.gov.tr/chgm/istatistikler/> internet adresinde yer almaktadır.

Ayrıca Bakanlığımızca çocuklara yönelik yürütülen koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalara dair bilgiler <https://www.aile.gov.tr/media/100242/2021-yili-faaliyet-raporu.pdf> adresinde yer alan Bakanlığımız 2021 Yılı Faaliyet Raporunda da yer almaktadır.